

KOMENTÁŘ

24. 5. 2022

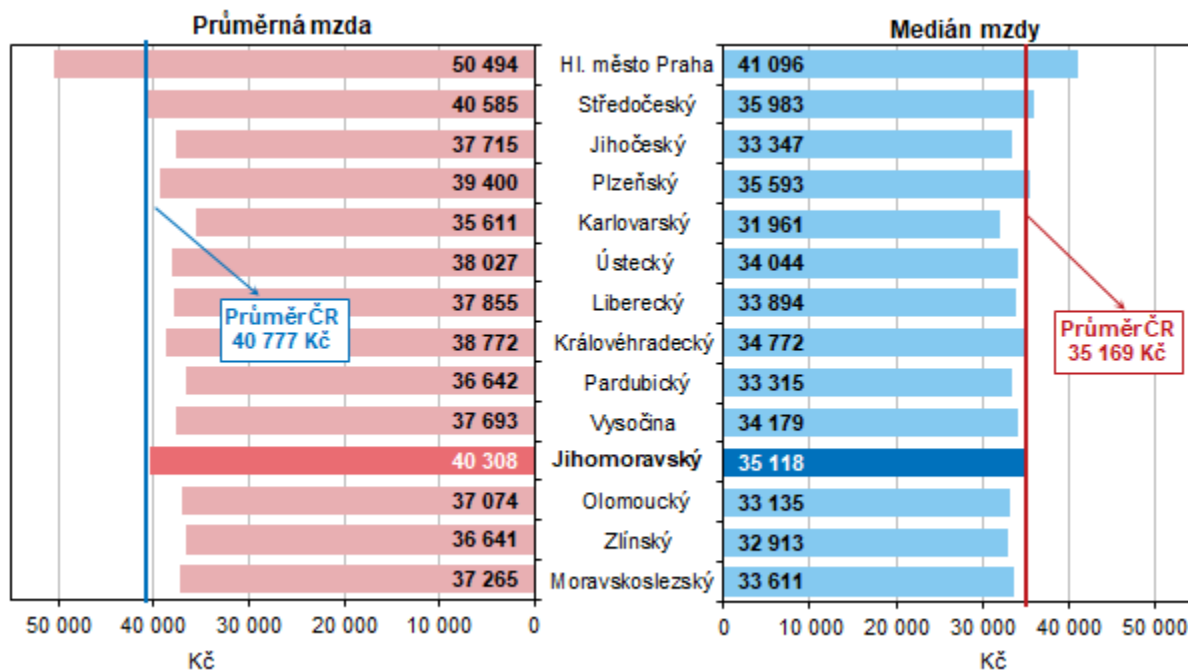
Struktura mezd zaměstnanců v Jihomoravském kraji v roce 2021

Podle výsledků strukturálního šetření mezd zaměstnanců dosáhla průměrná mzda pracovníka v Jihomoravském kraji v roce 2021 celkem 40 308 Kč. Medián měsíční mzdy, což je mzda uprostřed mzdového rozdělení, činil 35 118 Kč. Zatímco průměrná mzda řídicích pracovníků v kraji přesáhla částku 80 tisíc Kč, mzda pomocných a nekvalifikovaných pracovníků nedosáhla ani 25 tisíc Kč. Mzdy se ale meziročně zvýšily u všech kategorií zaměstnání.

Český statistický úřad ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí publikuje již řadu let výsledky strukturální statistiky mezd zaměstnanců. **Toto výběrové šetření se odlišuje od ostatních mzdových zjišťování, neboť jsou přímo sledovány mzdy jednotlivých zaměstnanců a nikoli celkové objemy mzdových prostředků na úrovni podniků či organizací.** To je jedním z důvodů, proč se průměrná mzda z různých mzdových zjišťování od sebe liší. Od roku 2011 byli do šetření zahrnuti i dříve nesledovaní zaměstnanci z podniků s méně než 10 zaměstnanci a také zaměstnanci neziskových institucí a podnikatelů-fyzických osob.

Šetřením jsou podrobně zjišťovány všechny složky hrubého výdělku a také personální údaje o zaměstnanci (např. pohlaví, vzdělání, věk). Získává se tak detailní statistika, která slouží podrobným analýzám trhu práce a jeho vývoje zejména na úrovni celé České republiky. Výsledky **za kraje** se publikují v jednodušším třídění.

Graf 1 Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd v roce 2021 podle krajů

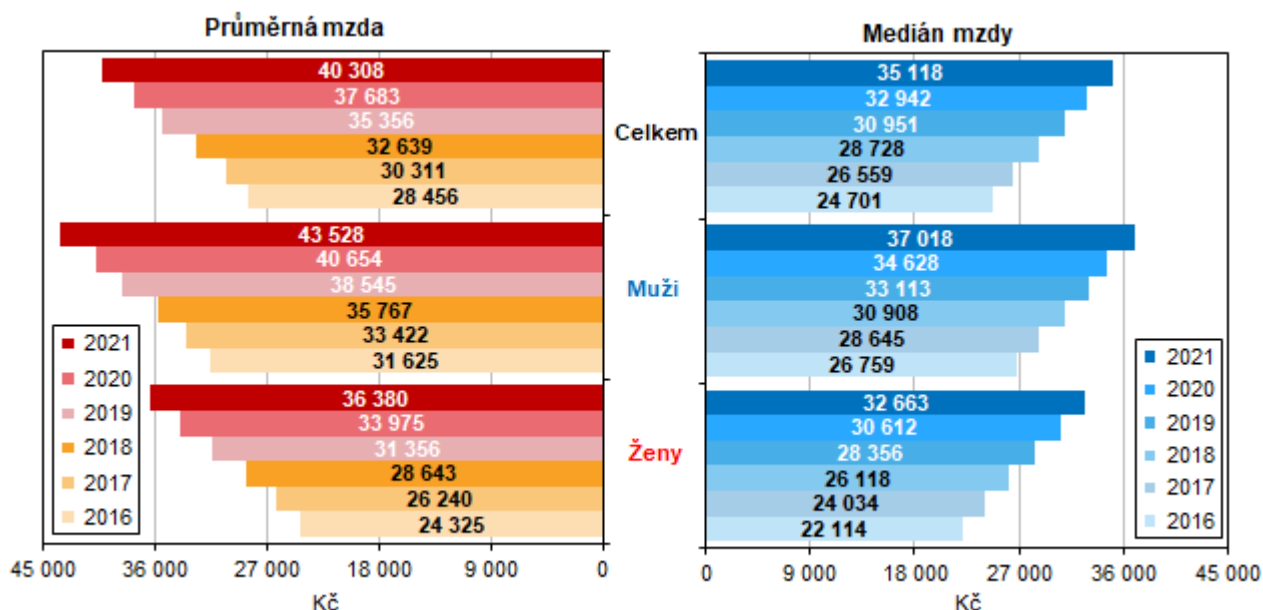
KOMENTÁŘ

Průměrná hrubá měsíční mzda v Jihomoravském kraji v roce 2021 dosáhla podle výsledků strukturálního šetření částky **40 308 Kč (43 528 Kč u mužů a 36 380 Kč u žen)**, ve srovnání s ostatními kraji byla 3. nejvyšší (po Praze a Středočeském kraji). Proti roku 2020 se průměrná měsíční mzda zvýšila o 2 625 Kč (o 2 874 Kč u mužů a o 2 405 Kč u žen). **Mzdy mužů v kraji jsou dlouhodobě vyšší než mzdy žen, rozdíl mezi nimi se meziročně zvýšil** (v roce 2020 byla průměrná mzda žen v Jihomoravském kraji nižší o 6 679 Kč, v roce 2021 byl rozdíl 7 148 Kč).

Výsledkem strukturálního šetření mezd není jen průměrná mzda, na kterou zpravidla nedosáhnou dvě třetiny zaměstnanců, ale také **medián mzdy**. Ukazuje mzdu zaměstnance **uprostřed** mzdového rozdělení (právě stejný počet mezd je vyšších i nižších než medián) a vypovídá tak mnohem lépe o skutečné mzdové úrovni.

Medián mzdy v Jihomoravském kraji v roce 2021 dosáhl částky **35 118 Kč (37 018 Kč u mužů a 32 663 Kč u žen)**. Rozdíl výše průměrné mzdy a mediánu mezd činil 5 190 Kč. Mezikrajské srovnání úrovně průměrné mzdy a mediánu mzdy je obsahem grafu 1, pro zdůraznění rozdílu výše průměrné mzdy a mediánu mzdy zde bylo ponecháno stejné měřítko osy x. Medián mzdy v Jihomoravském kraji byl mezi kraji 4. nejvyšší (po Praze, Středočeském a Plzeňském kraji).

Graf 2 Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd v Jihomoravském kraji

Důležitým výsledkem strukturálního šetření je **třídění výše mezd podle zaměstnání**. K tomu je používána Klasifikace zaměstnání ČSÚ, vypracovaná na podkladě mezinárodního standardu. V roce 2011 došlo k implementaci nové verze klasifikace zaměstnání ISCO-08 (v ČR rozšířená pětímístná verze CZ-ISCO).

Údaje za Jihomoravský kraj ve srovnání s ostatními kraji za rok 2021 jsou obsahem tabulky 1 a grafu 3. V tabulce jsou barevně zvýrazněny kraje s nejvyšší a nejnižší mzdou v jednotlivých kategoriích zaměstnání, čísla v kroužku v grafu 3 znamenají pořadí výše krajské mzdy mezi ostatními kraji. V pomyslném krajském žebříčku jsou nejlépe umístěni specialisté (vysoce kvalifikovaní nemanuální pracovníci). Naopak k těm horším výsledkům srovnání patří 11. místo výše mezd řemeslníků a opravářů a 10. místo u výše mezd pracujících ve službách a prodeji.

KOMENTÁŘ

Tab. 1 Průměrná hrubá měsíční mzda podle kategorií zaměstnání v krajích v roce 2021

	CZ-ISCO ¹⁾								
	1000	2000	3000	4000	5000	6000	7000	8000	9000
Hl. město Praha	111 739	67 542	48 274	35 846	30 281	*	34 561	34 907	22 982
Středočeský kraj	90 969	56 226	44 291	33 487	28 843	30 166	38 168	34 958	24 502
Jihočeský kraj	79 956	54 211	41 725	31 381	29 394	27 764	31 895	31 228	24 222
Plzeňský kraj	81 339	55 110	43 156	32 544	30 522	*	35 143	32 582	24 029
Karlovarský kraj	72 861	50 926	40 048	30 938	29 932	33 735	30 751	31 223	25 502
Ústecký kraj	81 844	52 719	43 199	30 905	29 778	28 081	33 718	32 999	23 604
Liberecký kraj	80 547	51 552	42 290	30 551	31 017	*	33 345	31 277	24 730
Královéhradecký kraj	74 417	52 140	42 720	31 939	29 725	*	36 373	34 477	24 851
Pardubický kraj	77 098	48 821	40 048	31 198	29 561	*	34 212	30 469	24 709
Kraj Vysočina	76 509	53 279	42 686	32 178	28 511	*	33 660	31 877	24 072
Jihomoravský kraj	80 523	57 033	42 457	32 382	29 053	29 771	32 283	31 380	24 377
Olomoucký kraj	74 527	52 337	40 082	30 415	28 587	*	33 297	30 548	24 004
Zlínský kraj	72 052	51 568	40 396	29 528	28 115	*	32 214	33 772	23 849
Moravskoslezský kraj	77 773	51 612	40 982	30 147	29 063	*	33 556	32 202	22 567

¹⁾ kategorie zaměstnání:

1000 - řídicí pracovníci

2000 - specialisté

3000 - techničtí a odborní pracovníci

4000 - úředníci

5000 - pracovníci ve službách a prodeji

Pozn.: Údaje nahrazené hvězdičkou nevyhověly publikačním kritériím

(kvalita odhadu mzdy měla průměrnou chybu větší než ± 10,0 %)

6000 - kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybnářství

7000 - řemeslníci a opraváři

8000 - obsluha strojů a zařízení, montéři

9000 - pomocní a nekvalifikovaní pracovníci

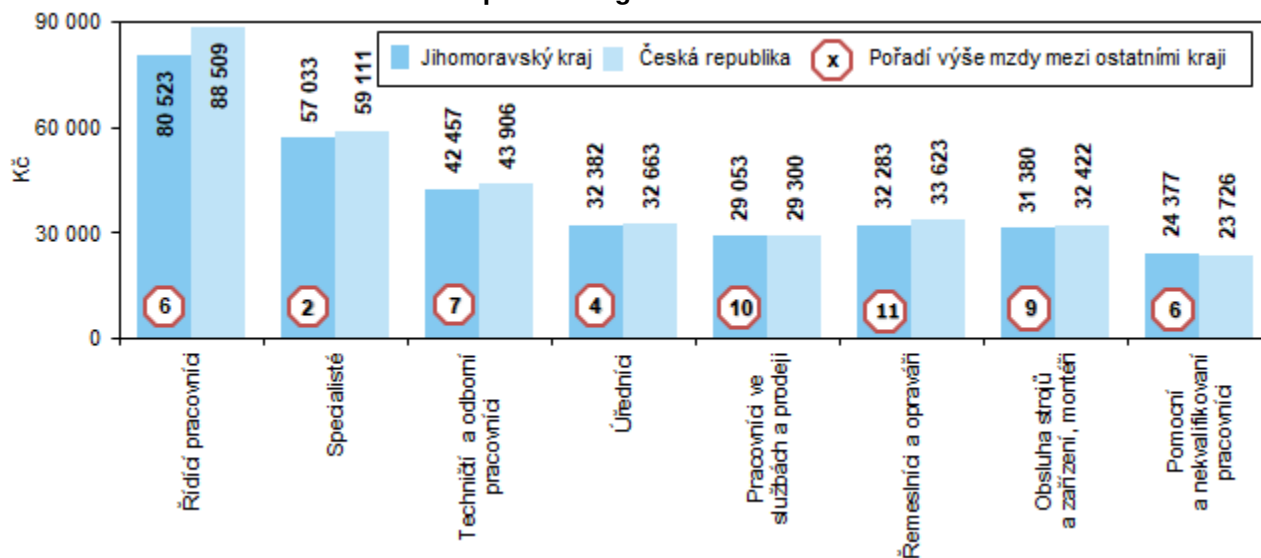
Nejvýraznější mzdová diference mezi kraji ČR v rámci jedné kategorie zaměstnání byla v roce 2021 u mezd řídicích pracovníků. Zaměstnanci zařazení do této třídy v hl. městě Praze pobírali měsíčně hrubou mzdu 111 739 Kč, zaměstnanci ve Zlínském kraji „pouze“ 72 052 Kč, tedy téměř o 40 tisíc Kč méně. Z barevného odlišení v tabulce 1 je patrné, že v hl. m. Praze byly u 4 kategorií zaměstnání průměrné mzdy v čele pořadí krajů, naopak kraje Pardubický a Zlínský byly u 3 kategorií zaměstnání na konci pořadí krajů.

Shodně s ostatními kraji v ČR byly i v Jihomoravském kraji **nejvyšší mzdy u pracovníků v manažerských pozicích** (80 523 Kč). Nejvyšší nárůst průměrné mzdy v absolutním i relativním vyjádření byl zaznamenán u specialistů, jejich mzda 57 033 Kč byla meziročně vyšší o 4 800 Kč, tj. o 9,2 %. Nejnižší růst průměrné mzdy v relativním i v absolutním vyjádření (o 3,9 %, tj. o 1 214 Kč) byl zjištěn u úředníků – průměrná mzda v roce 2021 činila 32 382 Kč.

Rozdíl výše mezd v kraji mezi nejlépe a nejhůře odměňovanými kategoriemi zaměstnání (řídicí pracovníci vs. pomocní a nekvalifikovaní pracovníci) **se zvýšil**. V roce 2016 byla mzda řídicích pracovníků vyšší o 41,5 tisíc Kč, v roce 2021 byla proti mzdě pomocných pracovníků vyšší již o 56,1 tisíc Kč.

KOMENTÁŘ

Graf 3 Průměrná hrubá měsíční mzda podle kategorií zaměstnání v roce 2021

Tab. 2 Průměrná hrubá měsíční mzda podle kategorií zaměstnání v Jihomoravském kraji

Mzda podle kategorie zaměstnání (CZ-ISCO) v Kč	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Přírůstek (úbytek) 2021 proti 2020	
							v Kč	v %
1 - řídicí pracovníci	57 777	58 177	60 960	72 298	75 873	80 523	4 650	6,1
2 - specialisté	41 315	43 513	46 274	49 245	52 233	57 033	4 800	9,2
3 - techničtí a odborní pracovníci	30 740	32 443	34 951	37 915	40 207	42 457	2 250	5,6
4 - úředníci	23 546	25 222	26 879	29 443	31 168	32 382	1 214	3,9
5 - pracovníci ve službách a prodeji	17 798	19 423	21 855	24 670	27 391	29 053	1 662	6,1
6 - kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	*	*	23 324	*	*	29 771	x	x
7 - řemeslníci a opraváři	24 199	25 933	27 430	29 182	29 808	32 283	2 475	8,3
8 - obsluha strojů a zařízení, montéři	22 838	24 776	26 727	28 121	29 439	31 380	1 941	6,6
9 - pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	16 261	17 622	20 119	21 130	22 705	24 377	1 672	7,4

Pozn.: Údaje nahrazené hvězdičkou nevyhověly publikačním kritériím (kvalita odhadu mzdy měla průměrnou chybu větší než ± 10,0 %)

Struktura průměrné měsíční mzdy podle složek se mezi kraji výrazně nelišila. Pokud v Jihomoravském kraji dosáhla průměrná měsíční mzda částky 40 308 Kč, pak z ní na základní složku připadlo 67,5 %, prémie a odměny tvořily 15,1 %, náhrady mzdy 12,0 % a zbylých 5,4 % připadlo na příplatky za přesčas, pohotovost či ostatní příplatky. Ve srovnání s rokem 2020 se o 1,1 procentního bodu zvýšil podíl prémie a odměn, a to na úkor základní složky.

KOMENTÁŘ

Poznámka

Do hrubých mezd se ve strukturální statistice počítají všechny mzdy za práci včetně prémie, odměn a dalších platů, dále náhrady mzdy za neodpracovanou dobu (dovolenou, svátky, překážky v práci apod.) a odměny za pracovní pohotovost. Průměrná mzda zaměstnance je vypočtena poměřením s jeho placenou dobou, tedy počtem měsíců, za které mzdu či náhradu mzdy skutečně pobíral, odečtena je doba nemocí a dalších neplacených nepřítomností v práci za daný rok. Vypočtená průměrná hrubá měsíční mzda tak vypovídá o srovnatelných mzdových úrovních v různých zaměstnáních (pracovních místech) při zjištěném objemu placené doby.

Více informací naleznete v publikaci [Struktura mezd zaměstnanců v roce 2021](#).

Kontakt:

Ing. Karel Adam
Krajská správa ČSÚ v Brně
e-mail: karel.adam@czso.cz
tel.: 542 528 172